

نظرات استدلالی شورای نگهبان

عنوان

طرح تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در
وزارت جهاد کشاورزی

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۱۰۳

تاریخ: ۱۳۹۳/۶/۲۶

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

نظرات استدلالی شورای نگهبان

طرح تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی
در وزارت جهاد کشاورزی

تدوین، تنقیح و استخراج:

حسین فاتحی زاده

بازبینی و نظارت علمی:

محمدهادی توکل پور

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۱۰۳

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۶/۲۶

پژوهشکده شورای نگهبان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طرح تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی

فهرست مطالب

۲ مقدمه
۳ طرح تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی
۵ نظر (نهایی) شورای نگهبان

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی به وسیله شورای نگهبان از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساننامه‌های دولتی را به دولت واگذار کند که در این صورت اساننامه‌های مصوب دولت می‌بایست به لحاظ انطباق با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساننامه‌های دولتی و استفساریه‌ها در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و نظر نهایی شورا ابلاغ می‌گردد. با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت اعلام مبانی و استدلالات شورای نگهبان، گروه تدوین پژوهشکده شورای نگهبان، با همکاری اداره تدوین دفتر امور حقوقی شورای نگهبان، اقدام به استخراج استدلالات و مبانی نظری آراء این شورا نموده است. کارشناسان این پژوهشکده، با مطالعه دقیق متن مذاکرات شورای نگهبان - که از سوی معاونت اجرایی ضبط و پیاده‌سازی می‌شود - استدلالات و ظرایف مورد نظر اعضا را استخراج نموده، و با حفظ اصالت، آنها را در قالب یک متن علمی به جامعه حقوقی کشور ارائه می‌نمایند. یقیناً انتشار مبانی اظهارنظرهای شورای نگهبان، موجب آشنایی هرچه بیشتر جامعه علمی و نهادهای تقنینی و اجرایی کشور با فعالیت‌های این شورای حساس و تأثیرگذار شده و همچنین می‌تواند به عنوان متون درسی و پژوهشی در محافل دانشگاهی و حوزوی مورد استفاده قرار گیرد.

طرح تمرکز وظایف و اختیارات مربوط به بخش کشاورزی در وزارت جهاد کشاورزی^۱

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۱/۱۱/۲۴

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۱/۱۲/۲

ماده ۱- کلیه اختیارات، وظایف و امور مربوط به سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، نظارت و انجام اقدامات لازم در موارد زیر از وزارت صنعت، معدن و تجارت منتزع و به وزارت جهاد کشاورزی واگذار می‌شود:

الف- تجارت اعم از صادرات، واردات و تنظیم بازار داخلی محصولات و کالاهای اساسی زراعی، باغی و گیاهان دارویی شامل گندم، برنج، جو، ذرت، پنبه‌وش، روغن و دانه‌های روغنی، چای، سیب‌زمینی، پیاز، حبوبات، سیب، پرتقال، خرما، کشمش، قند، شکر و کنجاله و همچنین محصولات دامی، طیور و آبزیان شامل شیر و فرآورده‌های لبنی، گوشت سفید، گوشت قرمز، تخم‌مرغ و نیز پيله ابریشم.

ب- صنایع تبدیلی بلافصل ذیل با یک مرحله تبدیل در بخش کشاورزی:

۱- عمل‌آوری و حفاظت گوشت و محصولات گوشتی از فساد

...

ماده ۴- شرکت پشتیبانی امور دام با کلیه وظایف، اختیارات، نیروها و امکانات از وزارت صنعت، معدن و تجارت منتزع و به وزارت جهاد کشاورزی ملحق می‌گردد.

الف- دیدگاه مغایرت

- انتزاع اختیارات، وظایف و امور مربوط به سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، نظارت و انجام اقدامات مورد اشاره ماده (۱) این مصوبه از وزارت صنعت، معدن و تجارت و

۱. این طرح در ابتدا با عنوان «طرح انتزاع وظایف و اختیارات بخش کشاورزی از وزارت صنعت، معدن و تجارت و الحاق آن به وزارت جهاد کشاورزی» تقدیم مجلس گردید.

واگذاری آن به جهاد کشاورزی، مستلزم تهیه منابع و نیروی انسانی است که این امور را انجام دهند. هر چند در ماده (۴) این مصوبه به الحاق امکانات و نیروها به جهاد کشاورزی حکم داده شده است، ولی ماده (۴)، صرفاً مربوط به شرکت پشتیبانی امور دام بوده و تکلیف منابع و نیروی انسانی سایر امور که در ماده (۱) اشاره شده است، معلوم نیست. از آنجا که این مصوبه در قالب طرح ارائه شده است و با توجه به عدم اشاره ماده (۱) این مصوبه به محل تأمین هزینه‌های مربوط به این انتقال، این ماده مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی است که افزایش هزینه عمومی در طرح‌های قانونی را مستلزم تعیین محل تأمین آن می‌داند.

ب- دیدگاه عدم مغایرت

- با عنایت به اینکه امور مورد اشاره این مصوبه، در حال حاضر در وزارت صنعت، معدن و تجارت در حال انجام است، طبیعتاً امکانات و نیروی انسانی نیز به آن اختصاص یافته است. با انتقال این وظایف و اختیارات به وزارت جهاد کشاورزی، این امکانات و نیروی انسانی نیز به علت عدم نیاز وزارت صنعت، معدن و تجارت به آنها، به وزارت جهاد کشاورزی منتقل شده و این انتقال، برای دولت هزینه جدیدی ایجاد نخواهد کرد. در ماده (۴) این مصوبه نیز به انتقال امکانات و نیروی انسانی تصریح شده است و در سایر موارد نیز به علت اینکه انتقال امکانات و نیروی انسانی از لوازم انتزاع و انتقال امور مزبور است، با توافق میان وزارتخانه‌ها این امر به انجام خواهد رسید. بر این اساس این مصوبه برای دولت هزینه جدیدی ایجاد نکرده و لذا مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی نیست.

ج- دیدگاه ابهام

- نظری ابراز نشد.

د- تصمیم شورا

- ماده مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

نظر (نهایی) شورای نگهبان^۱
مصوبه مجلس مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

۱. مندرج در نامه شماره ۹۱/۳۰/۴۹۵۲۷ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۰۲ شورای نگهبان، خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی.

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود را ایا و تحت تاثیر بیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و قانون اساسی بدون بیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزرگساده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد
قرنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۴۵ - ۸۸۳۲۵ - ۲۱
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir